

مرکز آموزشی درمانی امین اصفهان

آبله مرغان

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: 1403

منابع: ClinicalKey، WebMD، Mayo clinic

شرح بیماری:

آبله مرغان یک بیماری ویروسی مسری و یکی از بیماری‌های شایع میان کودکان است که عمدتاً در اواخر زمستان و اوایل بهار در نواحی معتدل بروز می‌کند. بیش‌ترین سن ابتلا زیر 15 سال می‌باشد. افراد 5 تا 9 ساله بیش‌تر در معرض بیماری هستند درصد بسیاری کمی (10 درصد) سنین بالای 15 سال را نیز درگیر می‌کند.

علائم:

علائم شبیه علائم آنفلوآنزا که عبارتند از:

تب، بی‌حالی، بی‌اشتهایی، سردرد و گاهی اوقات درد خفیف شکم که 1-2 روز قبل از بروز ضایعات پوستی رخ می‌دهد. این علائم بیش‌تر در بچه‌های بزرگ‌تر دیده می‌شوند و تا 4 روز باقی می‌مانند.

ضایعات پوستی که علامت اصلی بیماری هستند، ابتدا روی پوست صورت و سینه ظاهر می‌شوند و بعد سایر قسمت‌های بدن نیز مبتلا می‌شوند. ضایعات اولیه شامل جوش‌های قرمز و شدیداً خارش‌دار که در نهایت به تاول‌های حاوی مایع روشن تبدیل می‌شوند. سپس روی این ضایعات دلمه بسته و بهبود می‌یابند. ضایعات را می‌توان روی مخاط حلق یا دستگاه تناسلی نیز پیدا کرد.

علل شایع:

راه‌های انتقال بیماری:

راه سرایت بیماری از طریق سیستم تنفسی و ترشحات تنفسی است.

تماس مستقیم با ضایعات پوستی بیمار مبتلا به آبله مرغان یا زونا است.

دوره سرایت آبله مرغان از 48-24 ساعت قبل از ظهور ضایعات پوستی شروع و تا وقتی است که تمام تاول‌های ضایعات پوستی دلمه بسته و خشک شوند و ضایعات آبدار وجود نداشته باشد. دوره نهفته (کمون) بیماری بین 10-21 روز است اما معمولاً بین 14-17 روز طول می‌کشد.

عوارض احتمالی:

عفونت پوست به دنبال خاراندن و خراشیدگی پوست و تاول‌های عفونی

عفونت ریه و نارسایی تنفسی

بیماری زونا: گاهی پس از طی شدن سیر بیماری آبله مرغان، ویروس در بدن به حالت خفته باقی می‌ماند این ویروس خفته ممکن است سال‌ها بعد دوباره بیدار شود و بیماری زونا را ایجاد کند. این بیماری ناشی از فعال شدن دوباره ویروس آبله مرغان در رشته عصبی نخاعی است که با درد شدید و ضایعات پوستی مشخص می‌شود.

عفونت مغز یا پرده‌های مغزی

التهاب قلب، قزیه، مفاصل، کبد و پانکراس

آبله مرغان در حاملگی منجر به سندرم مادرزادی آبله مرغان می‌گردد که با علائم، کوچکی سر (میکروسفالی)، ناهنجاری در یک اندام، نقایص چشمی و ضایعات پوستی موقع تولد مشخص می‌شود.

پیشگیری:

واکسن آبله مرغان در کودکانی که از نظر ایمنی سالم هستند، معمولاً در سنین 12 الی 15 ماهگی تزریق می‌شود. توصیه می‌شود برای محافظت بیش‌تر، از واکسن یادآوری در سنین 4 تا 6 سالگی نیز استفاده شود. همچنین به افراد 13 سال و مسن‌تر که تا به حال هرگز آبله مرغان نگرفته‌اند و واکسن آبله مرغان نزده‌اند

توصیه می‌شود، دو نوبت با فاصله 28 روز یک بار واکسن تزریق کنند.

ایمنوگلوبولین حاوی مواد ضد ویروس آبله مرغان است. این واکسن در صورتی که افراد زیر در تماس با بیمار باشند در عرض 96 ساعت بعد از تماس تزریق می‌شود:

• نوزادان با سن کمتر از 28 هفتگی که در بیمارستان بستری شده‌اند.

• خانم‌های باردار

• بچه‌های با ضعف سیستم ایمنی

• افراد طبیعی در سن بلوغ که از نظر ایمنی حساس هستند.

• نوزادانی که در معرض آبله مرغان مادر قرار گرفتند.

تشخیص:

• تشخیص معمولاً با ظهور تاول‌های پوستی داده می‌شود و بنابراین انجام آزمایش ضرورتی ندارد.

درمان:

• کودکان مبتلا به آبله مرغان طی 7 تا 10 روز بهبود می‌یابند اما در بزرگسالان، این مدت بیش‌تر و احتمال بروز عوارض در آن‌ها بیش‌تر است. پس از بهبودی، فرد برای تمام زندگی در

برابر آبله مرغان ایمنی دارد. هدف درمان آبله مرغان جلوگیری از بروز عوارض آن است. برای این منظور گرفتن ناخن‌ها، حمام روزانه با آب ولرم و داروهای ضد خارش توصیه می‌شود.

• درمان با آسیکلوویر نیز در بیمارانی که کم‌تر از 24 ساعت از بیماری آن‌ها گذشته، به خصوص در بیماران بالای 15 سال توصیه می‌شود.

• چون آبله مرغان بیماری ویروسی است، بنابراین پزشک، آنتی‌بیوتیک تجویز می‌کند اما اگر زخم‌ها توسط باکتری آلوده شود، خصوصاً در کودکان به دلیل دست‌کاری زخم‌ها و جوش‌ها را ممکن است آنتی‌بیوتیک تجویز گردد.

• در صورت وجود تب از استامینوفن استفاده کنید به هیچ عنوان از آسپیرین استفاده نکنید.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

• اگر فردی در بزرگسالی آبله مرغان بگیرد، باید نسبت به درمان بیماری‌اش پیگیر باشد و به محض مشاهده هر نوع درگیری ریوی، تنگی نفس و درد قفسه سینه به پزشک متخصص مراجعه کند.

• در صورت وجود علائم آبله مرغان

• در صورتی که خانم بارداری تاکنون به آبله مرغان مبتلا نشده و با فرد مبتلا به آبله مرغان تماس داشته است.

• در صورت ایجاد تب شدید بالای 38/3 درجه سانتی‌گراد، غش، سردرد، استفراغ یا تشنج، کبودی بی‌دلیل، غدد لنفاوی قرمز و حساس به لمس، عفونت دانه‌های روی پوست

• اگر شیرخوار شما با بیمار مبتلا به آبله مرغان مواجه شد یا به آن مبتلا گردید.